

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„СОЦИАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПРАВО”

1. Цел на обучението по дисциплината:

Основна цел на обучението по дисциплината „Социално законодателство и право” е усвояване на знания в областта на правната доктрина, социалната закрила и подпомагане в Република България. Чрез изучаване на дисциплината студентите усвояват компетенции за тълкуване и прилагане на правните норми, които регулират обществените отношения, свързани с държавната политика и управление в областта на социалната закрила и социалното подпомагане.

Целта е съобразена с мястото на дисциплината в специалността по значимост и по хронология в учебния план.

Целта се съгласува с:

- мисията и концепцията на МУ-Пловдив;
- обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план;
- квалификационната характеристика на специалността „**Управление на медико - социалните дейности и общественото здраве**”
- образователната степен (**магистър**).

Основните задачи са:

- На база изградена теоретико - приложна система от знания студентите да умеят да систематизират и тълкуват правилно според принципите на българското правна доктрина разпоредбите на социалното законодателство;
- Да познават системата на държавно управление в областта на социалната закрила и социалното подпомагане, в т.ч. основни положения за правосубектността и дейността на основните субекти в социалната сфера;
- Да познават метода и предмета на регулиране на правните норми, залегнали в българското социално законодателство;
- Да познават и да се научат да използват в практиката си основни общи правила за поведение, върху които се изграждат и развиват обществените отношения в

социалната сфера;

- Да познават основни понятия в областта на социалната закрила и социалното подпомагане;
- Да познават видовете социални услуги, предоставяни на уязвими групи от населението, дейностите по социална закрила на хората с увреждания и дейностите по закрила на детето.

2. Учебно съдържание на дисциплината:

Съдържанието е подредено хронологически така, че да позволява използването от преподавателя и студентите на вече изучена материя и понятия. Съдържанието следва реда, използван в системата на българското социално и подредбата на основните социални закони в Република България.

3. Предпоставки:

Желателно е студентите да имат предварителни юридически познания по основни правни дисциплини, които биха им осигурили нужния фундамент от знания за принципните постановки в областта на социалното законодателство.

4. Академични ресурси:

Дисциплината се преподава от хабилитирано лице с юридическо образование, магистър по „Право“ и магистър по „Здравен мениджмънт“, със защитена дисертация в област на висше образование: 3. „Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.6. Право, научна специалност „Административно право и административен процес“.

Практическите занятия се водят от нехабилитиран преподавател (асистент) в същото направление.

5. Материални ресурси:

За нуждите на ефективното преподаване и усвояване на знания по дисциплината не е необходимо специално оборудване или лабораторна база. За провеждане на практическите упражнения може да се предвиди мултимедиен проектор, лаптоп и прожекционен екран.

Аудиторните занятия се провеждат в модерни аудитории или зали, оборудвани с мултимедийна техника и с осигурен интернет. За самостоятелна работа студентите могат да ползват библиотека, компютърна зала със свободен достъп.

6. Лекционно обучение:

Лекциите се подготвят и изнасят интерактивно. Обемът и форматът на предоставяне на лекциите са избор на водещия лектор.

По време на лекциите и в края на всяка лекция се оставя време за дискусии.

На базата на обратната връзка със студентите, която се осъществява чрез текущи анкети и тестове, се определят изискванията за усъвършенстване на лекционното обучение.

7. Практически упражнения:

За упражненията се предоставят методични указания, примерни казуси, примерни юридически актове и тестове.

Поставят се самостоятелни и екипни задачи. Проверява се:

- подготовката на студента,
- резултатите (получени знания и умения) от конкретното упражнение.

Като методична форма се отдава предимство на работа в екип и екипните дискусии. Могат да се възлагат задачи на студентите да подготвят и защитят своя теза по тема, която преподавателят определя на предходното занятие. След това се провежда дискусия с групи студенти, пред които докладващият студент защитава тезата си.

8. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

Преподавателят е длъжен да има разработени лекции и упражнения по дисциплината и да може да предоставя в електронен вид лекциите си, обучаващи тестове и други учебни материали.

Представя се списък на основната препоръчвана литература по дисциплината, по всяка нейна компонента (лекции, упражнения) с приоритет на достъпните източници (да се отделят като „основна литература”). Могат да се препоръчат и интернет ресурси, от които може да се намерят подходящи материали за подготовката на студента.

В рамките на учебната програма и изпитния конспект е представена препоръчителна литература за самостоятелна подготовка по теми от лекционния курс.

Учебници и учебни материали:

1. Борисов Й. „Социално и здравно законодателство“, Пловдив, 2012;
2. Мавров, М. „Международна закрила на правото на равен достъп до здравни грижи на хората с увреждания“, Knowledge - International Journal, Vol.28.6, Bansko, Bulgaria, December, 2018, стр. 2057-2061;

3. Мавров, М. „Европейската стратегия за хората с увреждания за по-добро обществено здравеопазване“, Knowledge - International Journal, Vol.28.6, Bansko, Bulgaria, December, 2018, стр. 2045-2050;

4. Мавров М. „Правният институт на информираното съгласие на пациента“, Издателство „Stovi Group Bulgaria“, 2018;

5. Зиновиева Д., Салчев П. – “Права на пациента” 1998 г., изд. “Сиела”, гр. София;

6. Mavrov M, Hristozova, M. „International standards for the protection of the right to mental health“. Knowledge - International Journal Scientific and Applicative papers, Grafoprom – Bitola, ИКМ – Skopje, 2019; 35(5):1455-1460;

9. Контролни работи:

Студентите трябва да се натоварват интензивно в рамките на семестъра. Изхожда се от презумпцията, че начинът на придобиване на знанията и уменията е важен фактор за тяхната дълбочина, трайност и приложимост. В рамките на модула се разработват казуси.

10. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента:

Самостоятелната работа на студентите се осъществява под прекия контрол на преподавателя. Това се отнася, както до работата с представените учебни материали, така и в рамките на провежданите семинарни упражнения.

11. Сътрудничество между преподавателите и студентите:

Това сътрудничество се изразява в:

- Ангажираност на преподавателя към студента и предварителната му подготовка, текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене да постигне повече;
- Използване на часове за консултации;
- Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

12. Изпити:

Текущите оценки, предвидени по учебен план на дисциплината, се дават за:

- Резултатите на студента в семинарни упражнения и самостоятелни задачи;
- Контролни писмени работи или студентски разработки и др.

13. Стандарти за оценяване:

Успешното изучаване на предмета „Социално законодателство и право” се оценява като стойност от оценки, разпределени в два основни елемента:

Първият включва оценката за учебната дейност на студента през целия модул (не повече от 30%). Включва отделни оценки от текущ контрол (тестове), за пълното и качествено изпълнение на формите за самостоятелната работа, предвидени в учебната програма на дисциплината.

Вторият включва оценката от изпита по дисциплината (не повече от 70%). Важно значение има и регламентът за провеждане на изпита, така че да се сведе до минимум възможността за манипулиране на неговите резултати.

За дисциплината се разработват ясни стандарти за оценка.

На основа на гореизложеното всяка оценка за теоретическия компонент на изпита се определя дадена характеристика:

- **Слаб (2)** получава студент при оскъдни познания, които не могат да послужат като база за следващите нива на обучение.

- **Среден (3)** получава студент, който възпроизвежда знанията в „готова схема“, като липсват основни моменти от разработваната тема; липсва готовност за самостоятелно използване на получените знания и професионални компетентности; терминологията не е усвоена, изложението се характеризира с беден език;

- **Добър (4)** получава студент, който развива темата описателно, репродуктивно, като използва типови постановки; ограничена самостоятелност при използване на получените знания и придобитите професионални компетентности; в изложението, макар да има наличие на добър юридически речник, се допускат неточности в използваните понятия;

- **Много добър (5)** получава студент, който развива темата самостоятелно продуктивно, нестандартно, използвайки самостоятелни логически връзки и понятия, добавя литературни данни от правната доктрина; прави опит да изведе и обоснове своя теза; адекватно използва юридическите понятия в областта на изучаваната дисциплина, има добра езикова култура и добър юридически речник;

- **Отличен (6)** получава студент, който самостоятелно, логично, извежда темата и тезата с оригинален елемент; използвайки самостоятелни логически връзки и понятия, обосновано добавя литературни данни от правната доктрина; наблюдава се готовност за ползване на придобитите знания и компетентности; точно при използване на юридическите понятия в областта на изучаваната дисциплина, има добра езикова култура и добър юридически речник;

При започване на занятията студентите трябва да бъдат запознати със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на

обратна връзка за напредъка им през семестъра.

14. Формиране на крайната оценка:

Крайната оценка определя, в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя е многокомпонентна и включва оценка от писмен краен изпит и оценка от текущ контрол.

Крайната оценка се получава като сбор от оценките по шестобална система от различните компоненти умножени със съответните коефициенти на значимост.

$Q_{\text{крайна оценка}} = k_1 Q_{\text{оценка от текущ контрол}} + k_2 Q_{\text{оценка от писмен изпит}}$

като:

$k_1 Q_{\text{оценка от текущ контрол}} - 0,30; k_2 Q_{\text{оценка от писмен изпит}} - 0,70$

Ако оценката на един от компонентите е слаб 2, крайната оценка също е слаб 2.

15. Документиране, съхраняване на резултатите и контрол на дейността по оценяването:

- Оценяваните студенти имат правото и задължението да се информират за регламента, процедурите и резултатите от оценяването, да предявяват претенции и жалби при неспазване на настоящите правила.

- Правото на студента по смисъла на предходната точка е в сила в случаите на установени технически пропуски или грешки (например при изчисляване или нанасяне на оценките), както и при сериозни основания за разминаване на фактически показаните знания, умения и компетентности и получената крайна оценка за тях.

- Допускат се корекции на оценките в случаите по предходната алинея в студентската книжка, изпитния протокол или по партидата в главната книга само от титуляра на дисциплината.

- Евентуални спорове и претенции от страна на студентите се отправят писмено към оценяващия екип, който следва да даде аргументиран отговор до края на следващия работен ден.

- Установени и доказани случаи на сериозно нарушаване на правата на студента при оценяването на неговите знания, умения и компетентности се отнасят чрез писмена жалба до Ректора или Зам-ректора на Медицинския университет.

Изпитните материали се съхраняват от преподавателя, като студентите имат право да се запознаят с тях и основанията за оценка в определен период. Периодът, в който се осигурява достъп на студентите до изпитните материали и резултати е не по-дълъг от 3 (три) работни дни след датата на изпита.

Характеристиката на дисциплината се предоставя на студента в началото на обучението. Това е в съответствие със ЗВО чл. 56. ал. 1: „Преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формиранена оценката и форма на проверка на знанията и уменията“.

Проф. д-р Мария Семерджиева, дм

Ръководител катедра „Управление на здравните грижи”